

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο των οικονομικών της ΕΕ. Ως εξωτερικός ελεγκτής της Ένωσης, συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης της τελευταίας και δρα ως ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης.

Νομική βάση

Άρθρα 285 έως 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Δομή

A. Σύνθεση

1. Αριθμός Μελών

Ένα μέλος από κάθε κράτος μέλος (η Συνθήκη της Νίκαιας κατοχύρωσε αυτό που μέχρι τότε αποτελούσε απλώς την αναγνωρισμένη διαδικασία), δηλαδή 28 μέλη επί του παρόντος.

2. Προϋποθέσεις

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου οφείλουν:

- να υπηρετούν ή να έχουν υπηρετήσει στις αντίστοιχες χώρες τους σε όργανα εξωτερικού ελέγχου ή να διαθέτουν ειδικά προσόντα για το λειτούργημα αυτό·
- να παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας.

3. Διαδικασία διορισμού

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται:

- από το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία·
- σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος όσον αφορά την έδρα που του αναλογεί·
- κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

B. Εντολή

1. Διάρκεια ισχύος

Η θητεία είναι εξαετής και ανανεώσιμη. Η θητεία του Προέδρου είναι τριετής και είναι επίσης ανανεώσιμη.

2. Καθεστώς

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου χαίρουν των προνομίων και των ασυλιών που ισχύουν και για τους Δικαστές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

3. Καθήκοντα

Τα μέλη πρέπει να «ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία». Αυτό συνεπάγεται ότι:

- δεν επιτρέπεται ούτε να ζητούν ούτε να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε εξωτερικό παράγοντα·
- πρέπει να απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με τα καθήκοντά τους·
- δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη·
- η αθέτηση αυτών των όρων δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή από τα καθήκοντά τους κατόπιν απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Γ. Οργάνωση

Το Δικαστήριο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρό του, για τριετή ανανεώσιμη θητεία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαρθρώνεται σε πέντε τμήματα τα οποία είναι αρμόδια για τομείς ειδικών δαπανών και για τα έσοδα. Κάθε τμήμα έχει δύο τομείς αρμοδιότητας: πρώτον, να εγκρίνει ειδικές εκθέσεις, ειδικές ετήσιες εκθέσεις και γνώμες· δεύτερον, να καταρτίζει σχέδια παρατηρήσεων για τις ετήσιες εκθέσεις επί του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και να συντάσσει γνώμες προς έγκριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο συνολικά.

Τα τμήματα αυτά συνοδεύονται από δύο οριζόντιες επιτροπές:

- την ελεγκτική επιτροπή ποιοτικού ελέγχου, η οποία ασχολείται με τις πολιτικές, τα πρότυπα και τις μεθόδους ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την υποστήριξη και ανάπτυξη του λογιστικού ελέγχου και τον έλεγχο της ποιότητας του ελέγχου· και
- την Επιτροπή Διαχείρισης, η οποία ασχολείται με όλα τα διοικητικά θέματα και τις αποφάσεις σχετικά με την επικοινωνία και τη στρατηγική.

Εξουσίες

A. Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Τομέας αρμοδιότητας

Η αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλύπτει την εξέταση όλων των λογαριασμών εσόδων και δαπανών της Ένωσης καθώς και κάθε οργανισμού της ΕΕ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγει τους ελέγχους του κατά τρόπο ώστε να υπάρχει εύλογη βεβαιότητα σε ό,τι αφορά:

- την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών της Ένωσης·
- τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων· και
- τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

2. Μέθοδοι ελέγχου

Ο έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι διαρκής· μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από το κλείσιμο των λογαριασμών του εκάστοτε οικονομικού έτους. Ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, επιτόπου, δηλαδή:

- στα θεσμικά όργανα της ΕΕ·
- σε κάθε οργανισμό που διαχειρίζεται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ένωσης·
- στον χώρο κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Ο έλεγχος στα κράτη μέλη διενεργείται σε συνεργασία με τα αρμόδια εθνικά όργανα ή υπηρεσίες. Αυτά τα όργανα ή υπηρεσίες είναι υποχρεωμένα να διαβιβάζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε έγγραφο ή πληροφορία που αυτό θεωρεί αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διαθέτει εξουσίες έρευνας. Ως εκ τούτου, αναφέρει περιπτώσεις διαφθοράς και κατάχρησης πόρων από το οργανωμένο έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η οποία εξετάζει στη συνέχεια τις εν λόγω υποθέσεις.

3. Άλλες αρμοδιότητες

Σε συνέχεια αυτών των ελέγχων, το Ελεγκτικό Συνέδριο δίνει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια δήλωση αξιοπιστίας (γνωστή ως DAS, από το γαλλικό: déclaration d'assurance) σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εκδίδει:

- ετήσια έκθεση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κάθε οικονομικό έτος, η οποία συνοδεύεται από τη δήλωση αξιοπιστίας και διαβιβάζεται στα θεσμικά όργανα για να δημοσιευθεί εν συνέχεια στην Επίσημη Εφημερίδα από κοινού με τις απαντήσεις αυτών των θεσμικών οργάνων στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
- δήλωση αξιοπιστίας για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ETA)·
- ειδικές εκθέσεις σχετικά με θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, κυρίως για ζητήματα που αφορούν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση·
- ειδικές ετήσιες εκθέσεις που αφορούν τους οργανισμούς της ΕΕ·
- δημοσιεύσεις που βασίζονται σε επισκοπήσεις:
 - πανοραμικές επισκοπήσεις, οι οποίες εξετάζουν ευρύτερα θέματα σχετικά με ζητήματα που συνδέονται άμεσα με την αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με βάση την έρευνά του και τη σωρευμένη του πείρα,
 - ενημερωτικά έγγραφα, δηλαδή έγγραφα που περιέχουν περιγραφές και αναλύσεις σχετικά με την πολιτική ή τη διαχείριση και τα οποία αφορούν θέματα ενδιαφέροντος, και
 - ταχείες αξιολογήσεις περιπτώσεων σχετικά με θέματα ή προβλήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

B. Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το άρθρο 287 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, τα άλλα θεσμικά όργανα δύνανται να ζητούν γνώμη από το Ελεγκτικό Συνέδριο όποτε το κρίνουν σκόπιμο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποχρεούται να γνωμοδοτήσει, όταν το Συμβούλιο:

- εγκρίνει τους δημοσιονομικούς κανονισμούς οι οποίοι καθορίζουν τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού καθώς και τη διαδικασία παρουσίασης και επαλήθευσης των λογαριασμών·
- καθορίζει τις μεθόδους και τη διαδικασία σύμφωνα με τις οποίες οι ίδιοι πόροι της Ένωσης τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής·
- ορίζει τους κανόνες σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών ελεγκτών, των διατακτών και των υπολόγων· ή
- λαμβάνει μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

Δήλωση αξιοπιστίας και ποσοστό σφάλματος

Οι ελεγκτές εξέδωσαν ανεπιφύλακτη γνώμη όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ του 2017, ή τους ενέκριναν, όπως συμβαίνει κάθε χρόνο από το 2007. Τα έσοδα το 2017 δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Σημαντικό μέρος των δαπανών του 2017 δεν επηρεάστηκε σημαντικά από σφάλματα. Ως εκ τούτου, για δεύτερο κατά σειρά έτος, το Δικαστήριο εξέδωσε γνώμη με επιφύλαξη (και όχι αρνητική γνώμη) σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (αυτή είναι η δεύτερη φορά από τότε που το Ελεγκτικό Συνέδριο άρχισε να παρέχει ετήσια δήλωση αξιοπιστίας το 1994). Σε γενικές γραμμές, την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σημαντική βελτίωση: μεταξύ του 2006 και του 2011, η Επιτροπή κατόρθωσε να βελτιώσει τη δημοσιονομική διαχείριση, μειώνοντας το ποσοστό σφάλματος από 7% το 2006 σε 3,9% το 2011. Ενώ το ποσοστό σφάλματος αυξήθηκε σε 4,8% το 2012, από τότε βελτιώνεται κάθε χρόνο: 4,7% (2013), 4,4% (2014), 3,8% (2015), 3,1% (2016) και τέλος 2,4% το 2017.

Στην ετήσια έκθεσή του για το 2017, το Συνέδριο επεσήμανε ότι εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένα προβλήματα, ιδίως όταν οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ καταβάλλονται στους δικαιούχους με βάση τις δηλώσεις προγενέστερων δαπανών, όπως στην περίπτωση της αγροτικής ανάπτυξης και της συνοχής. Για ορισμένα από τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν, για παράδειγμα, στις πληρωμές για την αγροτική ανάπτυξη, υπήρχαν επαρκείς διαθέσιμες πληροφορίες οι οποίες επέτρεπαν την πρόληψη ή την ανίχνευση και τη διόρθωση αυτών των σφαλμάτων και θα μπορούσαν να είχαν επιτευχθεί επίπεδα σφάλματος κάτω από το όριο του 2% για ακόμη μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το Συνέδριο ισχυρίστηκε επίσης ότι η Επιτροπή εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει καλύτερα τις δικές της πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις κατά τη λήψη αποφάσεων και να αναπτύξει μια εσωτερική νοοτροπία που θα είναι περισσότερο επικεντρωμένη στις επιδόσεις.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο συστάθηκε το 1977 με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αναβαθμίστηκε σε ισότιμο θεσμικό όργανο της ΕΕ το 1993. Έκτοτε, επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους όσον αφορά τον έλεγχο εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η ετήσια έκθεση και οι ειδικές εκθέσεις αποτελούν τη βάση για την ετήσια διαδικασία απαλλαγής του Κοινοβουλίου, στο πλαίσιο της οποίας εξετάζει πολιτικά τις εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλούνται να παρουσιάσουν τις εκθέσεις τους κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων των κοινοβουλευτικών επιτροπών και να απαντήσουν σε ερωτήσεις που τους θέτουν βουλευτές του ΕΚ.

Κάθε χρόνο το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) διεξάγουν συνεδριάσεις κατά τις οποίες τα μέλη της CONT συζητούν με τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου τις πολιτικές τους προτεραιότητες, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη μεταξύ τους συνεργασία κ.λπ. Το Κοινοβούλιο προβαίνει επίσης σε συστάσεις επ' αυτών των θεμάτων στα ετήσια ψηφίσματά του σχετικά με την απαλλαγή του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι η CONT διενεργεί ακροάσεις των προτεινόμενων για μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποψηφίων. Επιπλέον, η εμπειρογνωμοσύνη του Ελεγκτικού Συνεδρίου βοηθά τους βουλευτές του ΕΚ να συντάσσουν νομοθετικά κείμενα που αφορούν χρηματοπιστωτικά θέματα.

Rudolfs Verdins

05/2019

